

NATURA I ART (I)

El baró rampant, l'amant dels arbres

JORDI DOMINGO CALABUIG

Un bon dia, Cosimo di Rondò, fill d'una família benestant de la noblesa italiana va decidir enfilarse a un arbre. Allò que va començar com una rabieta infantívola, va passar a ser un món il·limitat de plaer i aventures. Tant fou així que finalment va decidir no baixar-hi mai més. Des d'aquesta posició privilegiada, esdevingué un dels personatges culturalment més influents del seu moment. I és que, com deia Cosimo, per a comprendre el món calia mirar-se'l des d'una certa distància.

Italo Calvino, l'autor d'aquest Baró Rampant va escriure un dels contes més extraordinaris dels últims temps, una aventura fantàstica plena de detalls subtils i clorofil·la. Calvino no sols demostra una gran sensibilitat pel medi natural sinó que ens captiva amb el seu profund coneixement dels arbres. Aurons, alzines, plàtans, sureres, faigs, freixes, oms, castanyers... són els camins de Cosimo, el seu substrat de vida on passarà tota la seua existència. Ho farà tot des d'allí, coneixerà els plaers del joc, de l'amor, del sexe, de les idees, també les misèries de la vida, i fins i tot escriurà un particular *Projecte de Constitució per a la Ciutat Republicana amb declaracions dels drets dels Homes, de les Dones, dels Nens, dels Animals Domèstics i Salvatges, compresos Ocells, Peixos i Insectes, i de les Plantes, siguin de tronc alt o verdures i herbes*. De la ma de Cosimo, el Baró di Rondò, viatjarem pels esdeveniments històrics d'aquell temps, participarem del correu amb Voltaire, Diderot i Rousseau, anirem grim pant a països llunyans i

viurem revoltes camperoles. Això sí, sempre amb els arbres, físicament o figuradament. Els arbres no sols apareixen sota els peus del baró sinó que les dicotomies majestuositat-roure, mort-xiprer, senzillesa-olivera, aigua-freixe, conversa-om, altura-plàtan, exotisme-magnoli, es dibuixen d'una manera quasi inconscient

abraçant al lector tot al llarg de la novel·la.

Si us parle d'aquest llibre és per una raó molt senzilla. Sembla evident que la història per ella mateixa ja val la pena, però el tret més significatiu és l'encantament que sent Cosimo per la natura, i és clar, el propi Calvino. I aquest és precisament l'objectiu d'aquesta nova secció: la natura com a motiu d'inspiració per a l'art. O millor dit, la manera de mirar la natura, la curiositat infinita que juntament amb el plaer del descobriment ha seduït a les ments més importants de la història de la humanitat.

Observar aquells detalls que passen desapercibuts per al públic en general, absorbir el món que ens envolta és un dels regals més reconfortants. Tan sols a partir d'aquesta experiència comprendrem i farem comprendre la importància de conservar aquest llegat preciós. El Baró Rampant és, sens dubte, un dels exemples més evidents d'aquest sentiment, mil vegades més valuós i colpidor que un fulletó ecologista. Segur que després d'haver llegit aquest llibre mirareu els arbres d'una altra manera, si no ho feieu ja abans. És senzillament una qüestió d'educació. Evitem doncs allò que Calvino preveu com a un futur quasi inevitable per als dies que venen: "*Després, va bastar l'arribada de generacions menys assenyades, d'avidesa imprevisora, gent amiga de no res, ni de si mateixa, i tot des de llavors ha canviat, cap altre Cosimo no podrà mai apassionar-se pels arbres*".

Per als interessats:

Italo Calvino (1957). El Baró Rampant. Edicions 62. Barcelona.

